

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**In Divvm Hiob Brevissima, Iohannis Bvgenhagij Pomerani
Scholia, quibus ueteris tralationis nubila dispelluntur**

Bugenhagen, Johannes

Argentorati

VD16 B 9326

Capvt XLI. No[n] quasi crudelis suscitabo eu[m]. Quis

urn:nbn:de:hbz:466:1-36500

Nō quasi crudelis suscitabo eū. Quis

Non quasi crudelis) Occupatio dei. dices enī: Tan-
ta ne in te, o deus, est crudelitas, ut huic bestie tantam
permittas potestatem in homine? Nam dixisti: qui fecit
eum applicabit gladium eius. Respondet deus: Non qua-
si crudelis &c. Quis ante dedit? id est, omnia sunt ex
me. Sic quoq; soluit Paulus Roma. 11. Omnia quæ sub
cælo) Ergo licet mihi facere cum meo quod uolo. Non
parcam, id est, reddam ei cum omni corpore suo (hoc
est cum impijs) in caput suum omnem maliciam eius,
nihil attendens siue minetur, siue deprecetur. hoc est,
sine misericordia agam contra eum. Verbis poten-
tibus) propter uerba potentie. Et ad deprecandum
cōpositis) propter uerba ad deprecandū composita.

Quis reuelabit? Nullus nisi spiritu dei cognoscit a-
stutias eius. Sicut Paulus cognouit. Id quod sic dicit:
Quis reuelabit &c. Faciem, formam, quid intus la-
teat. Indumenti) quo se tegit. Transformat enī se in
angelum lucis. Et in medium oris eius quis intrabit?
Si enim foris faciem eius cognoscere non potes, quan-
do interiora insidiarū eius cognoscēs? In latebras eius
introire non licebit, neq; per os, neq; per alia mēbra.
Et quisquis ingressus fuerit deuoratur, & regredi ei
non licet. Et præterea tota facies ignem spirat concupi-

2. COR. 11

Ignis dia-
boli, con-
cupiscen-

F 4 scentia

A N N O T A T.

tia, ignis scientia, ut fidem auferat & exurat. Quū contra ignis
 dei spiri- dei, de quo Christus Luc. 12. loquitur, fidem inflāmet.
 tus est. Portas vultus eius, id est, os eius. Formido, s. est.

Scuta fusilia) area. Ne spiraculum) halitus. Ut
 palpebræ, id est, fulgor. Prunas, id est, illos qui in
 concupiscentijs ardent. In collo eius fortitudo, id est,
 non cedit, & omnia ante se uastat. Morabitur forti.
 habet forte collū, id est, obstinatissimus & fortissimus
 est. Egestas, id est, uastatio. Contra in Psal. de Deo,

Psal. 88. Misericordia & ueritas præcedent faciē tuā. Mem
 bra carniū, id est, membra totius corporis eius, hoc
 est, omnes filij superbiæ, ut infra, quorum ipse rex est,
 id est, caput, una impietate & infidelitate coherent.

Mittet, s. eius destructor deus. Quis enim fulmina
 mittit nisi deus? Per hoc significatur q̄ nulla ui nisi coe
 lesti conteritur, & fulmina dei certo tangent eū. Sub
 sistere non poterit, s. gladius. Alioqui nulla arma hu
 mana timet, lapide & ferro durior et obstinatioꝝ, qui
 contemnit radios Solis & aurum calcabit. Sub ipso
 erunt radij solis, id est, minores reputabit sua luce, &
 sua gloria. Sternet aurum) calcabit aurum. Quasi
 stipulam, id est, nullam potentiam, & huius lucis glo
 riam, nullasq; opes uerebitur. Qui cōmouet & per
 turbat mare, id est, homines huius ad scditiones conci
 tat, ut diu incendium eius extinguī non possit. hoc est,
 post eum lucebit semita. Et ponet, s. mare. Vngen
 ta, s. ad

ta, scilicet ad ignem posita. Lucebit, s. igne. Aestimabit abyssum) Abyssum infirmum iudicat præ sua potentia. Totum enim mare se sperat exorbiturum, ut supra. Omne sublime, id est, quicquid superbum est, hoc agnoscit pro suo. Superbia proprie in scripturis est contemptus Dei & infidelitas. Non sine causa omisi, quod dicitur. Quum sublatus fuerit, timebunt angeli &c. quod exponunt pro ablatum, id quod cum sequentibus non coheret, quum potius pro exaltatus positum sit ex Hebræo. Aduerte ergo quod hæc omnia de potestate demonis dicuntur sicut uides in conclusione huius capituli. Et male translatum est, quod nos legimus. Mittet contra eum fulmina, & ad locum alium non feretur. Vnde ex Hebræo sic legitur. Membra carnis eius adhærebunt, & fortitudo apud eum non cadet. Cor eius firmum erit sicut lapis, & sicut frustum quod faciet confractiorem (id est, lapis molæ) Et eleuationem eius timebunt fortes, & propter contritiones facient se expiare, id est, propter multitudinem timoris & consternationis &c. Itaque sic intellige. Quum sublatus fuerit, id est, exaltatus, hoc est, quum se ueniendi acceperit à Deo potestatem, timebunt angeli, siue dii, siue fortes, id est, sancti, & territi ex eius exaltatione, & ira Dei quam uident, purgabuntur. Id enim efficit diabolus in sanctis, quibus omnia cooperantur in bo-

F s num.

Superbia.

A N N O T A T.

num. Alij autem qui in talibus securi sunt, immo etiam partes aduersarij adiuuant, omnino peribunt. Ex modo huius purgationis non opus est, ut nunc extra Hiob longius petamus.

C A P V T X L I I.

Respondens autem Hiob Domino dixit.

Iam hic agit Hiob pœnitentiam. Qui celat, s. à Deo. Absque scientia, id est, nesciens Deum. Insuper locutus sum) Si omnia uera & sapienter dicta fuissent, quæ dixit Hiob, ut aliqui exponunt, quid hic diceret, insipienter locutus sum? Quæ excedunt scientiam meam, id est, quæ ego non possum comprehendere.

Quoniam non locuti estis rectum, id est, non deprecati estis culpam ut Hiob. Faciem eius suscipiam) orationem eius exaudiam. Non auertam faciem meam à faciebus ipsorum. Fratres sui) amici & cognati.

Mouerunt caput, id est, admirati sunt. Male trās latum. Nam in scripturis mouere caput est irridere. Hic autem non ita habet. Nomen unius uocauit diem, q. d. Claram. Cassiam, q. d. Rosam. Cornustibij)